

Nationella vårdkompetensrådet Socialstyrelsen

Årlig redovisning för 2025

Denna publikation skyddas av upphovsrättslagen. Vid citat ska källan uppges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovspersonens tillstånd.

Publikationen finns som pdf på Socialstyrelsens webbplats. På begäran kan vi ta fram publikationen i ett alternativt format för personer med funktionsnedsättning. Skicka frågor om alternativa format till alternativaformat@socialstyrelsen.se.

Artikelnummer: 2026-2-10062

Publicerad: www.socialstyrelsen.se, februari 2026

Förord

Socialstyrelsen ska enligt förordningen (2015:284) med instruktion för Socialstyrelsen årligen redovisa Nationella vårdkompetensrådets vidtagna åtgärder och aktiviteter till Regeringskansliet (Socialdepartementet). Redovisningen ska överlämnas senast den 28 februari året efter det år som redovisningen avser.

Rapporten har utarbetats av medarbetare i rådkansliet. Ansvarig enhetschef har varit Lena Hellberg.

Björn Eriksson
Generaldirektör

Innehåll

Förord	3
Verksamhetsåret 2025 i korthet	5
Nationella vårdkompetensrådets uppdrag och sammansättning	5
Nationella vårdkompetensrådets verksamhet 2025	7
Rådets möten.....	7
Verksamhetsplan.....	7
Genomförda aktiviteter och uppföljning av verksamhetsplanen	9
Rådets analyser och bedömningar.....	12
Dialog med berörda aktörer.....	13
Kommunikationsarbete	13
Socialstyrelsens planering och organisering av rådets arbete .	16
Rådskansliet	16
Samråd med UKÄ	16
Bilaga 1. Nationella vårdkompetensrådets ledamöter under 2025.....	17

Verksamhetsåret 2025 i korthet

Verksamhetsåret 2025 har till stor del präglats av nya förutsättningar, att utveckla arbetssätt för rådets fortsatta arbete och på ett mer samlat sätt arbeta med de regionala vårdkompetensråden.

Socialstyrelsens generaldirektör tog över ordförandeskapet för Nationella vårdkompetensrådet vid årsskiftet 2025, samtidigt som nya medarbetare började i kansliet. Ett närmare samarbete med övrig verksamhet vid Socialstyrelsen har utvecklats. Samarbetet mellan det nationella och de sex regionala vårdkompetensråden har stärkts under året. De regionala vårdkompetensråden har förmedlat att de uppskattar de gemensamma mötena och att de ser fram emot ett fortsatt nära samarbete framöver.

Den 28 februari slutredovisades regeringsuppdraget om att ta fram förslag till en nationell plan för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning (S2023/00256). Både det Nationella vårdkompetensrådets arbete och de regionala vårdkompetensrådens arbete utgår till stora delar från de insatser som finns beskrivna i förslaget till nationell plan.

Rådets arbete har bland annat resulterat i framtagande av rekommendationer och prognos inför avvecklingen av allmäntjänstgöring för läkare (2025:2). Förenade anställningar har varit en prioriterad fråga. För att öka kunskapen om förenade anställningar beslutade rådet att skriva en promemoria om vad förenade anställningar är och vad de innebär. Promemorian färdigställdes i slutet på året, och ska publiceras i januari 2026.

Nationella vårdkompetensrådets uppdrag och sammansättning

Nationella vårdkompetensrådet är ett rådgivande organ inom Socialstyrelsen, vars uppdrag framgår av förordningen med instruktion för Socialstyrelsen. Rådet ska bidra till en god planering av vårdens, inklusive tandvårdens kompetensförsörjning genom att:

1. göra samlade bedömningar av kompetensförsörjningsbehoven baserade på tillgängliga kunskapsunderlag och tillgängliggöra sammanställningar av kunskapsunderlag,
2. stödja beslutsfattare och andra berörda aktörer på nationell och regional nivå i frågor av betydelse för kompetensförsörjningen när det gäller hälso- och sjukvårdspersonal,
3. åstadkomma samverkan mellan och föra dialog med berörda aktörer, och

4. stödja de sjukvårdsregionala råden¹.

Nationella vårdkompetensrådet inrättades av regeringen den 1 januari 2020.² Rådet med ett tillhörande kansli är placerat på Socialstyrelsen. Myndigheten ansvarar för administration, beredning och föredragning av ärenden och därmed sammanhängande uppgifter.³

Rådet består av Socialstyrelsens generaldirektör, som är ordförande, och 12 andra ledamöter (se bilaga 1). Av ledamöterna ska fem representera lärosätena, tre representera regionerna, två representera kommunerna, en representera Universitetskanslersämbetet och en representera de sjukvårdsregionala råden. Ledamöterna i Nationella vårdkompetensrådet utses av regeringen för en bestämd tid. Med undantag för ordföranden utses ledamöterna i rådet på gemensamt förslag av Socialstyrelsen och Universitetskanslersämbetet.⁴

¹ 17 a § förordningen med instruktion för Socialstyrelsen

² Uppdrag att förbereda inrättandet av ett nationellt råd för kompetensförsörjning av personal inom hälso- och sjukvården (S2019/03995).

³ 17 a § förordningen med instruktion för Socialstyrelsen.

⁴ 17 b och 22 a §§ förordningen med instruktion för Socialstyrelsen.

Nationella vårdkompetensrådets verksamhet 2025

Rådets möten

Nationella vårdkompetensrådet bestämde vid sitt första möte, i februari 2020, att årligen ha fyra heldagsmöten och att ytterligare möten kan bokas in vid behov. Rådet har under 2025 haft sex möten. Fyra av årets möten har genomförts fysiskt på Socialstyrelsen och övriga två har hållits digitalt. Protokoll från rådets möten publiceras löpande på rådets webbplats.⁵

Verksamhetsplan

Nationella vårdkompetensrådet har utarbetat en verksamhetsplan för 2025 med uppdragsområden och mål samt en aktivitetsplan. Verksamhetsplanen återfinns i sin helhet på rådets webbplats.⁶

Uppdragsområden

Nationella vårdkompetensrådets uppdragsområden utgår från rådets uppdrag, som står i förordningen med instruktion för Socialstyrelsen.

Inom varje uppdragsområde finns aktiviteter med mål, som ska bidra till en god planering för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning.

Prioriterade områden i verksamhetsplanen 2025

Nedan beskrivs tre områden i verksamhetsplanen som varit prioriterade under året.

Utvecklat stöd till de regionala vårdkompetensråden

Rådet såg ett behov av att stärka och utveckla stödet till och samverkan med de regionala vårdkompetensråden. De regionala vårdkompetensråden har lyft att de önskar förbättrade möjligheter att kunna samverka med varandra. Rådet har därför under året utvecklat former för att främja en ökad samverkan mellan de regionala råden.

⁵ Se <https://www.nationellavardkompetensradet.se/om-radet/radets-moten/>.

⁶ [Nationella vårdkompetensrådets verksamhetsplan 2025](#)

Förflyttning från ord till handling – prioritering och implementering av förslag till nationell plan för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning

Rådet har en viktig roll i arbetet med att gå från ord till handling när det gäller kompetensförsörjningen inom hälso- och sjukvården genom att uppmärksamma det arbete som redan görs hos olika aktörer. Rådet har, med utgångspunkt i rådets förslag på nationell plan för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning, identifierat goda exempel och löpande lyft fram och spridit dessa i rådets kanaler.

Kartläggning av underlag för kompetensförsörjningsbehov

I Socialstyrelsens och UKÄ:s rapport Framtidens vårdkompetens, som låg till grund för inrättandet av det Nationella vårdkompetensrådet, framhölls att det fanns behov av en bättre samordning mellan olika underlag från olika aktörer och en förbättrad tillgänglighet av underlagen. I rapporten konstaterades även att det fanns behov av att vidareutveckla befintlig statistik utifrån övergripande och aktörsspecifika uppgifter. Sedan dess har det skett en utveckling vad gäller tillgängliga uppgifter och underlag om hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning hos andra aktörer. Rådet har därför kartlagt vilka uppgifter och underlag som idag finns tillgängliga hos myndigheter och andra aktörer samt gjort en bedömning av behov av ytterligare underlag. Bedömningen resulterade i att rådet inte ska ta fram egna statistiska underlag. För att undersöka om rådets statistiska underlag har använts och skapat nytta har information inhämtats från de regionala vårdkompetensråden.

Genomförda aktiviteter och uppföljning av verksamhetsplanen

Samtliga aktiviteter i verksamhetsplanen har genomförts under 2025. Några av aktiviteterna är löpande och kommer att fortgå även under kommande år.

Aktiviteter per uppdragsområde

Nedan följer en beskrivning av genomförandet av aktiviteterna i verksamhetsplanen inom respektive uppdragsområde.

Uppdragsområde 1

Göra samlade bedömningar av kompetensförsörjningsbehoven baserade på tillgängliga kunskapsunderlag och tillgängliggöra sammanställningar av kunskapsunderlag.

Kartlägga befintliga underlag om kompetensförsörjningsbehov inom hälso- och sjukvården och identifiera eventuella behov av nya uppgifter och underlag. Kartläggningen fokuserade på statistiska underlag för nationell nivå. Resultatet av kartläggningen visar att det pågår utveckling av statistiska underlag, både inom myndigheter och av andra aktörer. Rådet beslutade att fortsätta följa pågående utveckling och inte ta fram egna statistiska underlag. Om rådet identifierar ett tydligt behov av uppgifter och/eller underlag som idag inte finns, kan detta, om lämpligt, ges som inspel till andra aktörer.

Ställningstagande om att ta fram nya flödesbeskrivningar för olika legitimationsyrkens väg genom utbildnings- och hälso- och sjukvårdssystemen. Rådet konstaterade att det finns en oklarhet i hur flödesbeskrivningarna används och om de skapar nytta, samtidigt som det pågår en utveckling av statistiska underlag hos andra aktörer. Därför beslutade rådet att inte rutinmässigt fortsätta att ta fram flödesbeskrivningar, men ska kunna göra det om ett väl förankrat behov framkommer som bedöms kunna bidra med nytta.

Sprida rådets arbete genom deltagande i seminarier, konferenser med mera. Rådet har under året mottagit inbjudan till ett flertal seminarier, konferenser och dialogmöten. Ordförande har deltagit i olika forum, som exempelvis på Almedalsveckan, seminarier, konferenser och dialogmöten. Kansliet har presenterat rådets verksamhet i olika mindre forum.

Sprida rådets arbete genom befintliga kommunikationskanaler. Rådet har under året fortsatt att sprida sitt arbete genom de befintliga kommunikationskanalerna som är rådets webbplats och LinkedIn samt både via rådets egna och Socialstyrelsens nyhetsbrev.

Uppdragsområde 2

Stödja beslutsfattare och andra berörda aktörer på nationell och regional nivå i frågor av betydelse för kompetensförsörjningen när det gäller hälso- och sjukvårdspersonal.

Slutredovisa förlängt regeringsuppdrag om att ta fram förslag till en nationell plan för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning. Det förlängda regeringsuppdraget slutredovisades den 28 februari 2025.

Uppmärksamma och sprida goda exempel från verksamheter utifrån förslagen i nationell plan. Ett närmare samarbete med de regionala vårdkompetensråden har ökat förutsättningarna för att sprida goda exempel. I några fall har det inneburit ett samarbete i gemensamma frågor mellan flera av de regionala råden. I samband med presentation av de regionala vårdkompetensrådets arbete via LinkedIn kunde några exempel spridas även via den kanalen. Rådskansliet bjöd under hösten in alla samordnare och ordföranden i de regionala vårdkompetensråden till studiebesök på Socialstyrelsen. Minst en representant från varje regionalt råd närvarade och det blev en uppskattad dag för alla. Under den dagen delade de regionala råden med sig av goda exempel, pratade om verktyg för kompetensförsörjning och hur samarbetet kan stärkas.

Ha beredskap för att kunna agera utifrån beslut om nationell plan. Beredskap har funnits, både i det Nationella vårdkompetensrådet och i de regionala vårdkompetensråden. Rådet har börjat arbeta med några av förslagen.

Uppdragsområde 3

Åstadkomma samverkan mellan och föra dialog med berörda aktörer.

Arrangera samverkansmöten mellan ordförande, rådets kansli, de sex regionala rådets ordföranden och deras respektive processledare/administrativt stöd. Samverkansmöten med Nationella vårdkompetensrådets ordförande, de regionala vårdkompetensrådets ordförande och kanslistöd samt representanter från Nationella vårdkompetensrådets kansli har deltagit på de fyra möten som ägt rum under året.

Arrangera workshops i samband med aktuella uppdrag och projekt. Rådskansliet och en ledamot från Nationella vårdkompetensrådet deltog både i planering och genomförande av den workshop som arrangerades av Socialstyrelsen den 23 oktober. Inbjudningar till workshopen skickades ut genom de regionala vårdkompetensråden. Syftet med workshopen var att inhämta kunskap om vilket behov av stöd regioner har i samband med avvecklingen av allmäntjänstgöring för läkare.

Genom löpande dialog utbyta kunskaper och erfarenheter med berörda aktörer som inte är representerade i rådet, såsom myndigheter, professioner, patientföreträdare, studenter och privata vårdgivare.

Ordförande har deltagit i ett flertal dialoger under året, som exempelvis nätverket för HR-direktörer och Svenska Läkaresällskapet. Rådskansliet har fört dialog med Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF), Arbetsgivarverket, Sveriges kommuner och regioner (SKR) och Svenska Läkaresällskapet.

Leda arbetsgruppen för AT/BT och vid behov föreslå åtgärder. En ledamot från Nationella vårdkompetensrådet har varit sammankallande för Nationella vårdkompetensrådets arbetsgrupp för frågor gällande läkares allmäntjänstgöring (AT) och bastjänstgöring (BT).

Uppdragsområde 4

Stödja de regionala vårdkompetensråden.

Utveckla former för ökad samverkan mellan de regionala vårdkompetensråden. Nationella vårdkompetensrådet har arbetat för att göra det mer känt vad de olika regionala råden arbetar med. Rådskansliet har gjort en sammanställning av de regionala rådens fokusområden. Syftet var att skapa ökad kännedom om gemensamma utmaningar och främja samverkan. Underlaget har använts av Nationella vårdkompetensrådet i syftet att öka samarbetet i aktuella frågor.

Utöver det har både fysiska och regelbundna digitala möten ägt rum för att stärka samverkan. I mötet mellan de nationella och de regionala råden deltar såväl ordföranden som rådskansliet och samordnare för de regionala vårdkompetensråden.

Utöver det har både fysiska och regelbundna digitala möten ägt rum för att stärka samverkan mellan de regionala vårdkompetensråden. Tidigare hade ordförande i det Nationella vårdkompetensrådet möte med ordföranden för de regionala vårdkompetensråden, nu är även rådskansliet och samordnare för de regionala vårdkompetensråden inbjudna till mötena.

Skapa förutsättningar för hantering av ärenden mellan det nationella och de regionala råden. En struktur för hantering av ärenden mellan det nationella och de regionala råden har tagits fram och beslutats.

Stöd till regionala råden i form av deltagande vid deras möten.

Rådskansliet har fysiskt deltagit på två möten med regionala vårdkompetensråd under hösten 2025. Plan finns att representanter från rådskansliet ska delta på möten med de resterande fyra vårdkompetensråden under 2026.

Tillhandahålla information om varje regionalt vårdkompetensråd på rådets webbplats. Informationen på webbplatsen har uppdaterats i samarbete med de regionala vårdkompetensråden.

Arbetsgrupper i rådet

Under 2025 har arbetsgruppen för nationell samordning av dimensionering av läkarnas allmäntjänstgöring och bastjänstöring (AT/BT-gruppen) fortsatt sitt arbete. Gruppen har, med stöd av rådskansliet och statistiker på Socialstyrelsen, arbetat fram Rekommendationer och prognos inför avveckling av allmäntjänstgöring för läkare.

Representanter från arbetsgruppen och rådskansliet deltog i workshopen om övergången till ny utbildningsstruktur för läkare och utveckling av planeringsunderlag som arrangerades av Socialstyrelsen i samband med regeringsuppdraget om att öka antalet tjänster för allmäntjänstgöring (S2025/00584).

Rådets analyser och bedömningar

Rekommendationer och prognos inför avvecklingen av allmäntjänstgöring för läkare (2025:2)

Nationella vårdkompetensrådets arbetsgrupp för AT- och BT-frågor har tagit fram rekommendationer för avvecklingen av allmäntjänstgöring för läkare. En prognos av det kommande behovet av antal AT-platser gjordes av Socialstyrelsen i samarbete med arbetsgruppen, och publicerades tillsammans med rekommendationerna.

Examinerade inom vårdutbildningar (2025:3)

Kortsiktiga skattningarna av examinerade på vårdutbildningar har gjorts av Universitetskanslersämbetet på initiativ av Nationella vårdkompetensrådet. Skattningarna har tidigare tagits fram 2020, 2022 och 2023.

Denna publikation innehåller kortsiktiga skattningar över antal examinerade från sju högskoleutbildningar inom hälso- och sjukvårdsområdet per utbildning och lärosäte. Skattningarnas tidshorisonter anpassas utifrån utbildningarnas olika längd.

Dialog med berörda aktörer

Rådet för en löpande dialog med berörda aktörer och målgrupper som inte är representerade i rådet, såsom företrädare för professioner, patienter, studenter, privata vårdgivare samt myndigheter, intresseorganisationer och andra nationella aktörer.

Dialogen med berörda aktörer sker genom olika kommunikationsformer till olika målgrupper. Genom de nätverk och grupperingar som rådets ledamöter deltar i sker löpande samverkan och informationsutbyte med företrädare för regioner, kommuner och lärosäten.

Rådskansliet ansvarar för den löpande dialogen med olika myndigheter och andra nationella intresseorganisationer, såsom t.ex. Statistiska centralbyrån (SCB), Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF).

Kommunikationsarbete

Rådets kommunikationsarbete ska bidra till att rådets uppdrag och målområden uppfylls och de övergripande kommunikationsmålen är därför framtagna utifrån detta.

Övergripande kommunikationsmål:

- Bidra till att göra Nationella vårdkompetensrådet och dess arbete känt, användbart och respekterat bland våra målgrupper och övriga intressenter.
- Bidra till att berörda aktörer känner till och använder sig av kunskapsunderlagen och de samlade bedömningarna av kompetensförsörjningsbehoven i sitt eget kompetensförsörjningsarbete.
- Bidra till att främja samverkan mellan berörda aktörer och säkerställa att samtliga aktörer har en gemensam bild över kompetensförsörjningsbehoven i vården.

Struktur för kommunikationsarbetet

Kommunikationsarbetet utgår ifrån Nationella vårdkompetensrådets kommunikationsstrategi, som också tydliggör hur, vad och var rådet ska kommunicera. Enligt strategin ska kommunikationen signalera samverkan, kunskap, nytta och gemensam riktning.

Kommunikationskanaler

Webbplats för rådet

På Nationella vårdkompetensrådets webbplats kan användarna följa rådets pågående arbete, hitta kontakter för samverkan och ta del av rådets bedömningar och analyser. Här samlas även användbara kunskapsunderlag som rör kompetensförsörjning utgivna av myndigheter och organisationer. Under året har även en ny sida skapats, där olika databaser som ger kunskapsunderlag till planering av kompetensförsörjning listas.

Utifrån den tillgängliga data som finns uppskattas antalet användare under 2025 vara drygt 1600 (jämför med 2800 under 2024). Minskningen skulle kunna förklaras med att Nationella vårdkompetensrådet tidigare år haft ett större antal regeringsuppdrag, vilket har genererat fler nyheter och pressmeddelanden. Av samma anledning har också färre antal nyhetsbrev skickats ut i jämförelse med tidigare år, vilket också kan ha påverkat antalet användare eftersom nyhetsbrevet innehåller länkar som för in användare till webbplatsen.

Nyhetsbrev

Nationella vårdkompetensrådets nyhetsbrev har skickats ut tre gånger under 2025. Via nyhetsbrevet kan prenumeranterna följa rådets arbete och få information om nya bedömningar och kunskapsunderlag samt aktiviteter som rådet genomför.

Rådet har en stabil prenumerationslista där nya prenumeranter tillkommer succesivt och avprenumerationer sker sällan. Totalt har rådet 850 prenumeranter på nyhetsbreven (den 7 dec 2025), vilket är en ökning med tio procent jämfört med året innan.

Presshantering

I samband med att generaldirektören för Socialstyrelsen blev ordförande, har rådets pressfunktion flyttats från rådets kommunikatör till Socialstyrelsens pressavdelning.

Sociala medier

Kanalen LinkedIn har blivit alltmer viktig för Nationella vårdkompetensrådet när det gäller att nå ut med sitt arbete, budskap och bygga förtroende. Under året har det skapats rörligt innehåll och olika mallar för att nå ut med innehåll. Det har gjorts cirka 40 inlägg, vilka bland annat har lyft förslag ur ”Förslag till plan för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning”, beskrivit rådets sammansättning, informerat om de regionala vårdkompetensråden och deras arbete samt uppmärksammat rådets rapporter.

Under 2025 har kanalen gått från cirka 200 till drygt 850 följare, vilket innebär att antal följare har ökat med 425 procent.

Socialstyrelsens planering och organisering av rådets arbete

Rådskansliet

Det nationella vårdkompetensrådets kansli på Socialstyrelsen stödjer det nationella rådet och ansvarar för den dagliga verksamheten. Rådskansliet har en analytisk, samordnande och kommunikativ roll. Rådskansliet är placerat på Socialstyrelsens avdelning för hälso- och sjukvård och tandvård på systemnivå.

Samråd med UKÄ

Socialstyrelsen och UKÄ har under 2025 fortsatt att hålla regelbundna samrådsmöten. Samrådsgruppen består bland annat av ansvariga chefer från de båda myndigheterna. Under 2025 har fyra möten i samrådsgruppen genomförts. Syftet med mötena är att förhandsbereda underlag till rådet samt att föra löpande dialog om samarbetet mellan rådskansliet och UKÄ.

Under året har rådskansliet, utöver samrådsmötena, även haft regelbundna arbetsmöten med utredare på UKÄ. Arbetsmötena syftar till att stärka samarbetet mellan myndigheterna i arbetet kopplat till Nationella vårdkompetensrådet.

Bilaga 1. Nationella vårdkompetensrådets ledamöter under 2025

Ordföranden

- Björn Eriksson, generaldirektör, Socialstyrelsen

Representanter för lärosäten

- Anna-Karin Andershed, professor, Örebro universitet
- Annika Östman Wernerson, rektor, Karolinska Institutet
- Erik Renström, rektor, Lunds universitet
- Jan-Ingvar Jönsson, rektor, Linköpings universitet
- Magnus Hultin, vicedekan, Umeå universitet

Representanter för regioner

- Anna Granevärn, hälso- och sjukvårdsdirektör, Region Jämtland Härjedalen
- Indre Grimpe, HR-direktör, Region Halland
- Marie Loob, hälso- och sjukvårdsdirektör, Region Gotland

Representant för den sjukvårdsregionala nivån

- Jonas Appelberg, bitr. forsknings- och utbildningschef, Region Örebro

Representanter för kommuner

- David Lidin, medicinskt ansvarig sjuksköterska, Stockholms stad
- Lotta Damberg, socialchef, Vaggeryds kommun

Representant från Universitetskanslersämbetet

- Martin Norsell, generaldirektör, Universitetskanslersämbetet

Nationella vårdkompetensrådet Socialstyrelsen (artikelnr 2026-2-10062)
kan laddas ner från socialstyrelsen.se/publikationer.